

DJEČJI PODLISTAK HRVATSKE RIJEČI

Broj 160

Hrcke

19. siječnja 2018.

ISSN 1821-3758

9 771821 375004

Dragi *Hrckovi* čitatelji!

Još jedna godina je za nama! Netko će je pamtititi po lijepom, netko po manje lijepim događajima, a nadam se da ćete vi imati samo lijepe uspomene. U novoj godini očekuju nas i nove mogućnosti, nove želje, uspjesi, nova prijateljstva... No, valja ono što je dobro zadržati. Tako smo i mi odlučili ponovno organizirati još jedan *Hrckov* maskenbal. Kada će biti i gdje pogledajte na sljedećoj stanici.

Imamo i novih lijepih vijesti. Iz tiska je izašla nova knjiga u izdanju Novinsko-izdavačke ustanove *Hrvatska riječ*, u ediciji *Vjeverica. Zapisane avanture za male i velike* naziv je knjige koja će se ukoro naći i u vašim rukama! O čemu se točno radi čitajte na stranicama *Hrcka*. Iznenađenjima nije kraj, zapravo u ovom broju na srednjim stranicama imate i jedan mali dar od *Hrcka* – kalendar za ovu godinu. Dobar početak, zar ne?

Što se još nalazi? Izvolite potražiti sami.

Željka

IMPRESSUM

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica

Urednica izdanja: Željka Vukov

Suradnici: Ivana Petrekanić Sič, Bernadica Ivanković, Marina Piuković, Vesna Huska, Zoltan Sič, Nevena Gabrić, Ivana Matić, Slađana i Petar Tikvicki

Lektor: Zlatko Romić

Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi

Ilustracije: Adrijana i Zoran Vukmanov Šimokov

Obrada fotografija: Nada Sudarević

E-mail: hrhrcko@gmail.com

Podlistak »Hrcko« izlazi uz redovitu potporu Pokrajinskog tajništva za kulturu i javno informiranje

XV. Hrckov maskenbal

O da, dobro ste vidjeli, priprema se još jedan, petnaesti po redu *Hrckov maskenbal*. Možemo li ga nazvati mini jubilejom? Bilo kako bilo, i ove godine ćemo se postarati da Vam na maskenbalu bude odlično!

Evo osnovnih podataka pa pažljivo čitajte:

ŠTO? – *Hrckov maskenbal*

KADA? – 5. veljače 2018., od 16 sati

GDJE? – velika dvorana Hrvatkog kulturnog centra *Bunjevačko kolo*

TKO DOLAZI? – hi-hi, pa svi, zar ne? Ah, da: svakako će doći i *Hrcko*.

Dosta... o svim drugim detaljima dogovorite se sa svojim nastavnicima, učiteljicama, voditeljima, a nešto ćemo ipak ostaviti i za iznenađenje.

S radošću vas očekujemo!

Božićnjaci na dar

Učenici hrvatskih odjela OŠ *Ivan Milutinović* skupa s učiteljicama napravili su božićnjake i darovali ih hrvatskim institucijama kao božićni dar. Učiteljicama i djeci oko izrade ovog zahtjevnog kolača pomogla je majka **Marija Matković**. Božićnjak je božićni kolač od tijesta na kojemu se nalazi Sveta obitelj i domaće životinje koje su napravljene od tijesta. Ove godine božićnjaci koje su djeca izradila krasili su urede *Hrvatskog nacionalnog vijeće*, *Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata*, *Gradske knjižnice*, *Gradske kuće*, dom biskupa **Ivana Pénzesa** i ured *Hrvatske riječi*.

Karla Vujković Lamić, II.4,
OŠ Matko Vuković, Subotica

Matija Milosh, II.b, OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta

Damir Mesaroš, III.h, OŠ Sveti Sava, Subotica

Vedran Lugonja i Milica Šarković, I.b,
OŠ 22. oktobar, Monoštor

Borna Dulić, II.c, OŠ Ivan Milutinović, Subotica

Luka Sabo Cibolja, 4.r, OŠ Pionir, Ženik

Sara Dulić, II.b, OŠ Vladimir Nazor, Đurđin

Petra Vojnić Tunić, 4.h, OŠ Matko Vuković, Subotica

Helena Holpert, 4.a, OŠ Bratstvo-jedinstvo, Beždan

Emanuela Kiš, I.4, OŠ Matko Vuković, Subotica

Dejan Periškić, I.a, OŠ 22. oktobar, Monoštor

Magdalena Suknović, II.c, OŠ Ivan Milutinović, Subotica

KNJIGA baš za mene

Vesna Huska:

DNEVNIK jedne cure i jednog dečka

Poznaješ li Tina? Ili možda Kristinu? A želiš li ih upoznati? Možda ih se i sjećaš iz *Hrcka*. Oni su ti stvarno cool klinci. Tinejdžeri kojima se događaju tako »neo-bično-obične« stvari, a sve su to zabilježili u svom dnevniku koji bi doista trebao pročitati. Poturi ovu knjigu i mami i tati, onako spontano i kao... slučajno. I njima je potrebna, a i svidjet će im se.

Kristina i Tin su petaci, barem na početku knjige, a poslije sve ide svojim tijekom, od susjeda i drugara iz odjela koji gotovo niti ne komuniciraju, postaju pravi prijatelji, a možda i nešto više. U knjizi *Dnevnik jedne cure i jednog dečka*, koju je napisala **Vesna Huska** iz Subotice (inače majka šestorici sinova i jednoj kćeri, sestra dva brata i dvije sestre, teta... uh... pa puuuno nećaka i nećakinja) možeš doznati što misli Kristina, a što Tin o brojnim stvarima kao što su dokoljenice, strah, škola, ljubav, igrice... I da ne nabrajm. Preporučam!

stiholupci

»Zima, zima, e pa šta je?«

Tko od vas voli zimu, ovo snježno bijelo godišnje doba? Dobro, nije baš bilo puno snijega ove zime, ali zima još traje, pa prizovimo ga.

Putuje zima

U kristalnu zapregu
putuje Zima,
snjegove sipa po tlima.

Zvoni u zvonca
od krutoga leda,
iz oblaka suncu
izaći ne da.

Bregove bijele
na putu svom diže,
zapuhuje hladom
kamo god stiže.

Iskrave zvijezde
u njenoj su kosi,
po stazama hladnim
svjetlosti nosi.

U kristalnu zapregu
dolazi Zima,
darove svoje
raznosi svima.

Zdenka Jušić-Seunik

Prilipe poklade i prela prid preljama

Poskakivamo več pomalo i puckamo ko pupuške – počinju poklade i prela. Več skoro da nema pravi prelja i preslica, al još i sad Bunjevci vole divan, ilo, pilo, ples i sigre. Na prelu ne triba promizgivat i plečkat, već lipo divanit, a mož se i pomolit! Za poklade ne triba profrčkat, probančit, već lipo ist, pit, plesat, sigrat se, a mož kome šta i poklonit! Triba se i pokazat i provešelit, al ne se prokerit – prid nama je Pepelnica!

poklade - 1. razdoblje od Bogojavljenja do Pepelnice 2. pokladni utorak, posljednji pokladni dan

prelo – 1. skup žena koje pređu, sastanak prelja pri poslu; 2. večernji skup (većinom mladeži) na kojem djevojke pletu i pjevaju dok im se kasnije priključuju momci s glazbom pa sve svrši sa zabavom i veseljem; 3. javna priredba u pokladno vrijeme, najčešće o Marin-danu (2.veljače); 4. obiteljska su se prela održavala u povodu kolinja ili u povodu dočeka novog zeta.

pupuška - hrskava ispupčena kora domaćeg kruha;

prelja – 1. žena koja prede; 2. sudionica prela (preljske priredbe)

prešljica/preslica - naprava za predenje

ples - tanac, igra, bal;

promizgivat - zanovijetati, smetati komu besmislenim riječima, brbljati o čemu bez razloga;

plečkat - spletkariti, govoriti izmišljotine o drugome;

pomolit (se) - izmoliti molitvu, obaviti molitvu;

profrćkat, proćerdat - potratiti, spiskati, nerazumno potrošiti, lakomisleno izqubiti;

probančiti - provesti vrijeme pijuć, rasipajuć novac, lumpujuć;

pokloniti - dati što komu na dar

prokerit se - probecariti se, popustiti u obdržavanju čudorednih (moralnih) pravila;

Pepelnica - Čista srijeda, početak korizme (obavlja se posipanje pepelom)

Vesna Huska

Hrvatski jezik

Piše: Ivana Matić

Slatka zagonetka

Što je to: slatkiš u šušlavom papiru, a nije bonbon? Odogovor je bombon. Riječ bombon, kao i bombonijera, u hrvatski je jezik dospijela iz francuskog jezika (fr. bonbon i bonbonnière). Zašto se u hrvatskom jeziku N promijenilo u M?

Suglasnik N našao se ispred suglasnika B. Radi lakšeg izgovora suglasnik N postao je M. To se moralo dogoditi. Naime, M i B, kao i P, stvaraju se na objema usnama dok se N tvori na zubima pa se zajedno teško izgovaraju. Ta se glasovna promjena zove jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe. I drugi se suglasnici mijenjaju jer se tvore na različitim mjestima: usnama, zubima, nepcu itd. Pokušajte izgovoriti B, P i M da se usne ne spoje. Nemoguće, je li? Jednostavno, suglasnici koji su iz istog »kvarta« bolje se slažu.

Upiši N i M gdje je potrebno.

Veliki zeke i gušter koji se sunča na stijenama zove se zeke bač.

Ne živimo u stau pa nam ne treba stabeni kredit.

Mama brine o našoj prehrani, paži koje prehrane bene proizvode kupuje.

Naš nogometni klub ima odličnu obranu. Ivan i Marko najbolji su obrambeni igrači.

Upoznajmo vršnjake...

Leonora
Ralbovski

Želim biti pijanistica

- ☐ Zovem se **Leonora Ralbovski**.
- ☐ Pohađam 2. razred OŠ **Sremski front** u Sotu. Moju obitelj čine baka **Ružica** (54), tata **Davor** (34), mama **Mara** (33), brat **Luka** (12) i sestra **Laura** (3).
- ☐ Kad porastem, želim biti **pijanistica**.
- ☐ **Volim** plesati i pjevati, a najviše volim svirati klavir.
- ☐ **Ne volim** se češljati jer me čupa, ali moram.
- ☐ **Osobina** po kojoj sam prepoznatljiva je da sam stalno nasmijana i volim pomagati svom prijatelju s posebnim potrebama.
- ☐ U **slobodno vrijeme** pohađam muzičku školu, sada sam prvi razred. Pjevam u crkvenom zboru, već više godina idem na folklor, a svakog dana posjećujem prabaku.
- ☐ Volim čitati bajke.
- ☐ **Omiljeni pjevač** mi je Miroslav Škoro.
- ☐ U školi su mi **omiljeni predmeti** hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture, glazbeni i likovni odgoj.
- ☐ Najbolji **prijatelji** su mi Magdalena Mendžan i Marko Zarecki.
- ☐ O **Hrcku** mislim sve najbolje, super dječje novine, omiljena rubrika mi je nagradna igra, a volim pročitati i sve ostalo.....
- ☐ Išla sam na neka natjecanja. U muzičkoj školi sam osvojila 2. mjesto u kategoriji klavir, na recitiranju sam dobila pohvalu, a išla sam i na natjecanja s folklorom.
- ☐ Poruka za sve: »Ako nešto želiš, obrati se svom anđelu čuvaru«.

Hej društvo, sretna nova 2018.! U Novoj – putovanja su ne-op-hod-na! Stoga, pokret! Kufer, dosta i mali, jer ovu zemlju ćemo obići brzo ;) Pogađajte kamo putujemo!

Sa svega 37.000 stanovnika na površini od 160 km², spada u jednu od najmanjih država svijeta.

KOJA JE OVO MINI-MINI ZEMLJA?

Ova malena zemlja ima prekrasne zamkove – u dvorcu Vaduz živi kneževska obitelj i pravi knez, a u dvorcu Gutenberg izavnog 12. stoljeća je prekrasan muzej! **Hans-Adam II.** (punim imenom **Johannes Adam Ferdinand Alois Josef Maria Marko d'Aviano Pius**; rođen 14. veljače 1945. godine) je trenutni vladajući knez ove države. Oslovljavan je s Njegova Svijetla Visost, a njegovo slavenizirano ime bi bilo **Ivan-Adam Drugi**.

KNEŽEVINA SE ZOVE...?

Ovo je zemlja s najnižim stupnjem kriminala na svijetu. Posljednje ubojstvo dogodilo se 1997. godine, a u zatvoru se na izdržavanju kazne nalazi tek nekoliko zatvorenika. Osuđenici kojima sud odredi kaznu dužu od 2 godine prebacuju se u susjednu zemlju, Austriju. Prosječan stanovnik osjeća se toliko sigurno u svojoj zemlji da čak ne zaključava vrata kuće ili stana!

Svakog 15. kolovoza (Blagdan Velike Gospe), kad ova zemlja slavi svoj nacionalni praznik, vladajući knez Hans-Adam II. i njegov sin princ **Alojz** pozivaju sve stanovnike na pivo u vrtu zamka Vaduz (Vaduc) koji je rezidencija ove kneževske obitelji. GDJE SMO?

Ova zemlja je vodeći proizvođač umjetnih zuba – proizvede oko 60 milijuna pari umjetnih zuba godišnje, što čini 20% ukupne prodaje širom svijeta.

KOJA JE ZEMLJA S NAJVIŠE PROTEZA?

Ova zemlja nikada ne ratuje, a u brošuri koju vlada dijeli doseljenicima stoji da se košenje travnjaka i održavanje bučnih svečanosti od podneva pa do 13.30 sati, kad traje službena pauza za ručak, strogo zabranjuje. Isto važi za razdoblje poslije 22 sata. MIR I TIŠINA VLADAJU U?

Ime ove zemlje znači »Svijetla stijena«, graniči se sa Švicarskom na zapadu i Austrijom na istoku, zastava je plavo-crvene boje s krunom u desnom gornjem kutu, a geslo ove kneževine je »Für Gott, Fürst und Vaterland« (prevedeno s njemačkog – »Za Boga, Kneza i domovinu«) MI SMO U?

Putovali smo u Lihtenštajn! Do sljedećg puta, uživajte!
Vaša Ana Marija!

Četiri FANTASTIČNA dana

Oratorij više nikom nije nepoznata stvar. Mnogi su sudjelovali ili čitali o njemu tijekom godine. Ali postoje i oni specijalni oratoriji kao ovaj zimski koji traje duže i nudi više mogućnosti. Od 3. do 6. siječnja u župi svetog Roka u Subotici okupila se pa... zavidna skupina djece (njih 70) i još 15 animatora da ugodno i kreativno provedu nekoliko dana ovog zimskog (mada po vremenu više sliči drugom godišnjem dobu) raspusta.

Sve smo radili skupa. Pjevali, igrali se, kuhali, jeli. Osim već uobičajeno neuobičajenih igrica (malih i velikih) bilo je i natjecanja. Svi smo bili podijeljeni u četiri skupine (crvena, plava, žuta i zelena) i tijekom svih aktivnosti u zimskom oratoriju skupljali smo bodove u igrama, radionicama i naravno ponašanju da bi na kraju bila samo jedna pobjednička ekipa (ako vas baš interesira, to je bila crvena). Dnevno je birano i »dijete dana« koje se istaklo svojim ponašanjem, naravno dobrim!

U duhovnim radionicama smo svaki dan nešto novo naučili o bogatstvu i raznolikosti Katoličke crkve. Imali smo i goste koji su nam predstavljali određenu temu. Tako je fra **Danijel Maljur** govorio o Crkvi u Africi, vlč. **Marinko Stantić** nas je upoznao sa svim redovima koji postoje u Crkvi, vlč. **Andrija Anišić** i s. **Silvana Milan** su nam pričali o pozivima.

U zimskom oratoriju je nastala i predstava koju je s djecom pripremio **Vedran Peić** kao i prekrasni medenjaci koje smo ukasili uz pomoć **Anite Gatarić**. Bogu hvala na svim animatorima koji su učinili da ovo budu četiri najljepša dana našeg zimskog raspusta.

Posljednjeg dana, u subotu, 6. siječnja na Bogojavljanje, svi smo bili skupa na misi u crkvi, a potom smo svojim roditeljima pripremili program kako bismo im bar malo pokazali što nam je bilo posebno ove godine u oratoriju.

Tek sam zagrebala po površini, a već je poneslo prostora u *Hrcku*. Nisam ni pisala o opkladi, štandovima, natjecanju u najboljem kolaču... Stoga, predlažem da pogledate slike i svakako se pridružite na nekom novom oratoriju koji počinje u korizmi.

Bernadica Ivanković

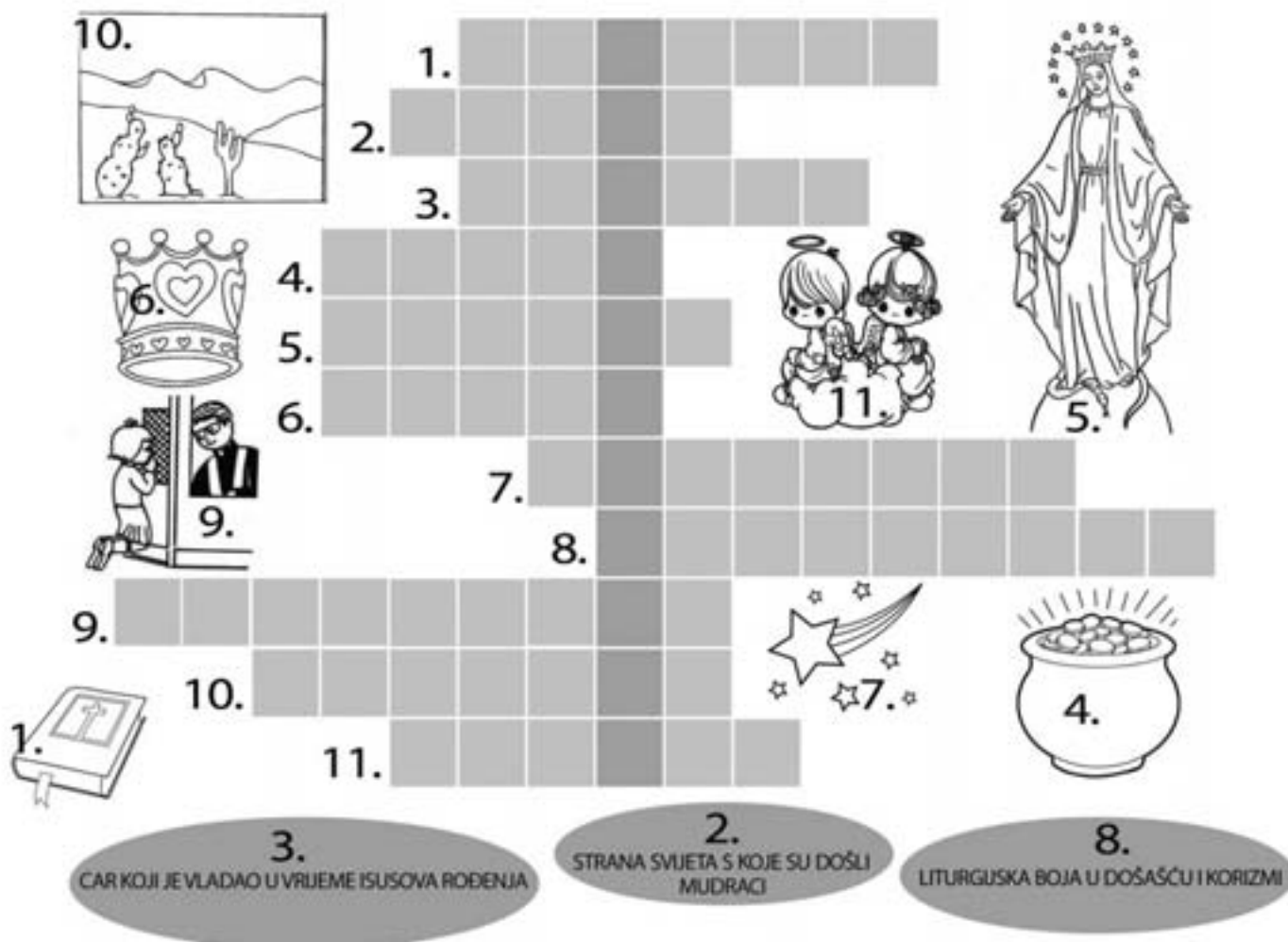

Svijetlime kao djeca svjetlosti!

Draga djeco, nedavno smo slušali o zvijezdi koja je potakla trojicu mudraca u njihovom dalekom kraju da krenu na put kako bi upoznali mladoga Kralja neba i zemlje i poklonili Mu se. Ta zvijezda, kao divni Božji trag u prirodi, zove i nas da se ugledamo u njezinu ulogu, te da koliko možemo i mi jedni drugima pomognemo približiti se malenom Isusu. Zato, učinimo sve da pravom vjerom i dobrim djelima uvijek svijetlimo kao djeca svjetlosti!

Naziv blagdana kojim se završilo božićno vrijeme i koji nam lijepo dočarava kako se vijest o rođenju očekivanog Spasitelja svih naroda razglasila po čitavom svijetu nalazi se u označenim poljima.

Riješi križaljku i otkrij ga.

Siječanj

P	U	S	Č	P	S	N
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Veljača

P	U	S	Č	P	S	N
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28				

Ožuj

P	U	S	Č
			1
5	6	7	8
12	13	14	15
19	20	21	22
26	27	28	29

XV. Hrckov maskenbal

Lipanj

P	U	S	Č	P	S	N
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

Ljeto

Kraj škole

HRVATSKA
RIJEČ

HRC

Kolovoz

P	U	S	Č	P	S	N
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Rujan

P	U	S	Č	P	S	N
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Početak škole

Jesen

Listop

P	U	S	Č
1	2	3	4
8	9	10	11
15	16	17	18
22	23	24	25
29	30	31	

Proljeće

Uskrs

ujak

Č	P	S	N
1	2	3	4
8	9	10	11
15	16	17	18
22	23	24	25
29	30	31	

Travanj

P	U	S	Č	P	S	N
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

Svibanj

P	U	S	Č	P	S	N
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Srpanj

P	U	S	Č	P	S	N
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

opad

Č	P	S	N
4	5	6	7
11	12	13	14
18	19	20	21
25	26	27	28

Studeni

P	U	S	Č	P	S	N
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

Prosinac

P	U	S	Č	P	S	N
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Božić

Zima

Vatrogasac

Drugi dječaci, ovo je zanimanje baš za vas! Dječake krasi hrabrost, a to je nešto što je jako važno za ovaj posao. Postoje i neke žene koje se odluče raditi ovaj posao, ali ih je vrlo malo. Vatrogasci su ljudi koje, osim ogromne hrabrosti, krasi i spretnost, fizičke vještine da se provuku kroz mnoga teško prohodna mjesta. Zato je ovaj posao pun »adrenalina«, uzbuđenja, ponekad i tragedija, opasnih situacija, ali ipak iznad svega human jer su vatrogasci ljudi koji pomažu u nevoljama. Kada pomislimo na vatrogasce, prvi simbol kog se sjetimo je vatra. Oni zaista idu gasiti požare, pomagati ljudima u vatri, ali to nije njihova jedina misija. U slučaju prometnih nezgoda također se pozivaju vatrogasci. Oni imaju specijalni alat

kojim mogu odrezati, prepilati zaglavljena vrata kako bi unesrećeni putnici izašli iz vozila. Cestu tada posipaju specijalnim praškom koji vezuje benzin i ulje, kako ne bi došlo do požara. Vatrogasci se također pozivaju i prilikom poplava, jer oni imaju uređaje da se voda ispumpa s poplavljenih mjesta. Zemljotresi su prirodne katastrofe u kojima također interveniraju vatrogasci. Postoje dobrovoljna vatrogasna društva, i profesionalna. Oni koriste crvena vozila s plavim rotacijama i sirenama, te brojnom opremom koja je raspoređena u više različitih vozila, te se u ovisnosti od problema određena vozila šalju na teren.

OPREMA: Vatrogasci moraju biti u zaštitnim odijelima, kacigi i obući koja ne propušta vatru i vodu. Za gašenje požara vatrogasci imaju ljestve, kojima su njihova vozila opremljena, cijevi koje se mogu nadodati na hidrant, protivpožarne aparate, i razne druge alate. Oprema za disanje također je neophodna i moraju imati svaki vatrogasac.

DOJAVA POŽARA, OPASNOSTI: Kada prijavljujemo požar, moramo znati da je to jedan vrlo odgovoran zadatak. Neka djeca se znaju zaigrati i pozivati vatrogasce, policiju, hitnu pomoć bez razloga. To je kažnjivo i strogo zabranjeno! Kada je problem ispred nas, treba se okrenuti nadležnoj službi. Broj na koji prijavljujemo požar ili neku drugu nezgodu je

193. Ovi pozivi se ne naplaćuju, ali ako se zove s mobitela potrebno je utipkati pozivni broj grada u kom je nezgoda. Onaj koji poziva mora navesti konkretne podatke: točne podatke o mjestu požarta ili neke druge nezgode, broj ugroženih, veličini nesreće, dati svoje ime i prezime, broj telefona s kojeg poziva i slično.

Ako želite doznati nešto više o ovom poslu, možete pogledati film *Sirena za uzburu* za one malo starije dječake, a mlađima preporučam crtić *Vatrogasac Sima* ili *Vatrogasne priče*.

Hrcko predstavljen u Segedinu

Novinsko-izdavačka ustanova *Hrvatska riječ*, svoju nakladničku djelatnost predstavila je 21. prosinca u Segedinu. Osim tjednika predstavljeni su i podlistci, među kojima i naš *Hrcko*. Predstavljanje u segedinskoj knjižnici *Somogyi* organi-

zirali su **Dušan Marjanović** iz Hrvatske nacionalne samouprave Segedin, te Hrvatsko-mađarska udruga *András Dugonics*. Tjednik je predstavila glavna i odgovorna urednica **Jasminka Dulić**, podlistak *Kužiš* i nakladničku djelatnost **Davor Bašić Palković** dok je na Dječjem odjelu podlistak *Hrcko* predstavila urednica **Željka Vukov**. Predstavljanje je vodio **Ladislav Heka**.

H. R.

Zima

Zima je došla. Ušunjala se polako u naša srca. Dolazi hladnije vrijeme. Kada izađem na ulicu, vidim mraz i ogoljele grane. Mraz je prekrrio travu, zima je probudila dimnjake iz kojih se diže gusti dim do neba. Ljudi su se počeli skrivati u toplim domovima, a poneki čiste snijeg i pripremaju drva za duge zimske dane. Životinje se pripremaju za zimske snove. Traže skloništa za sebe i svoju mladunčad, jer u šumi zima je zagazila dubokim koracima. Oko mene, prekrasan prizor, kao iz bajke.

Volim zimu jer me inspirira da maštam, izmamljuje mi osmijeh na licu. Zima je tako snažna i moćna. Radujmo se!

Dijana Maroš, V. r., OŠ Ivo Lola Ribar Plavna

HRCKOVI DETEKTIVI

Odgovor iz prošlog broja Stara godina ili Silvestrovo

NAGRAĐENI:

Mateo Šimunov, III. b, OŠ 22 oktobar, Monoštor
Jovana Pavlović, II. a, OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta
Valentina Ostrogonač, VI. a, OŠ Matija Gubec, Tavankut
Mihaela Stuparić, VI. b, OŠ Bratstvo-jedinstvo, Bezdan
Mirela Poljaković, III. e, OŠ Ivan Milutinović, Subotica
Kristijan Pelhe, III. e, OŠ Ivan Milutinović, Mala Bosna
Lea Turkalj, predškolač Monoštor
Tanja Stantić, 4. e, OŠ Ivan Milutinović, Mala Bosna
Valentina Vuković, II. 2, OŠ Avram Mrazović, Sombor
Dijana Gladić, II. a, OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta

Nagradno pitanje

Koji će po redu *Hrckov maskenbal* biti održan ove godine?

KUPON

Odgovor:

Ime

Prezime

Adresa

Mjesto

Škola

Razred

Zapisane avanture za male i velike

Avanturisti su oko nas! I u nama!

Ako se volimo igrati, istraživati pa i zapisati, znači da u nama ima avanturističkog duha. Napokon su neke od avantura naših pisaca za djecu i mlade i zapisane i stavljene u jednu knjigu. Novinsko-izdavačka ustanova *Hrvatska riječ* objavila je u prosincu 2017. godine knjigu *Zapisane avanture za male i velike – Suvremena proza za djecu i mlade Hrvata u Vojvodini*, u ediciji *Vjeverica*.

U knjizi su i bajke i priče koje je izabrala **Katarina Čeliković**, a likovno je knjigu opremio **Darko Vuković**.

Tridesetak priča potpisuje četrnaest autora, a evo što se krije na 230 stranica, u sljedećim cjelinama.

Bajke-basne

Bit će zanimljivo čitati o Blablamuku i dnevniku sivog mačka, ali i o avanturama još jednog mačka, kao i zimskim avanturama jedne bubamare. Papiga, galeb, golub i zapetljancije, a na kraju vas čekaju Hahananci! Avantura na kvadrat!

Djetinjstva trag

Bilo je i suza u djetinjstvu, strahova i nepravdi, i o tome čitamo u tragovima djetinjstva. Podsjećamo se lijepih božićnih i uskrasnih običaja, naših dragih roditelja ali i bake uz koju su rasla mnoga djetinjstva. Nije zaboravljena ni bunjevačka i šokačka ikavica, na kojima tako lijepo zvuči priča.

Teen

A što se događa kada izgubiš srce? Kada se množe muke po pubertetu? Zapišeš sve lijepo u dnevnik i sačuvaš za uspomenu. Dnevnik ti postaje najbolji skriveni prijatelj. A sve to – zaštićeno za starije od 15!

Duhovni velikani

Ako su vam uzori bili pjevači i estradne zvijezde, ova knjiga nudi prave uzore duha, one koji su živjeli svetim životom. Kroz priповijesti ćete upoznati djetinjstvo i život blažene **Ozane Kotorske**, blažene **Marije Propetog Petković**, o. **Gerarda Tome Stantića**. Svima za primjer!

Knjiga za sve – male i velike! Uskoro u svim školama, u knjižnicama – ali i u vašim rukama! Uživajte u pričama i bajkama koje će nekome pomoći u odrastanju, a nekoga podsjetiti na najljepše doba.

U ovu, prvu zbirku priča za djecu, uvrštene su priče objavljene u knjigama ili slikovnicama ili u *Hrcku*.

Zima, zima, e pa to je?

Što je to zima? Najhladnije godišnje doba! Zima počinje 21. prosinca, a završava se 21. ožujka kada počinje prijelazno godišnje doba, proljeće. Hladni dani pružaju nam mogućnost da se idemo klizati, sanjkati, skijati, za što moramo malo i otputovati. Dan početka zime zovemo kratkodnevica, to je dan s najmanje sunca, a najviše mraka. Svi dani u zimi su hladni, s malo sunca, može puhati vjetar, padati kiša ali i snijeg, kom se djeca najviše raduju.

Što rade biljke zimi? Miruju, potreban im je snježni pokrivač kako bi lakše podnijele zimu. Biljke vole snježne pahuje, koje stvore pokrivač koji ih ipak nekako grije, mada je snježni. Ponekad se na drveću pojavi inje. To se voda na biljkama zaledi i pretvori u prekrasne iglice – inje.

Životinje pak spavaju zimski san, uvalu se u svoje jazbine i ne izlaze van. Šumske životinje (medo, vjeverica, jež) pobrinule su se tijekom jeseni za hranu, pa mirno spavaju u svojim jazbinama.

Kukci (komarci, muhe, leptiri) uglavnom izumiru, da bi se s proljeća opet odnekud pojavili, o domaćim životinjama (ovca, krava, konj, kokoš) brine se čovjek, a ribe i druge vodene životinje žive pod ledenim pokrivačem u rijekama, morima, jezerima. Gmazovi (žabe, zmije) skrivaju se u mulj i tako prezime.

A čovjek? Čovjek se toplije odijeva, zimi mora grijati kuće, jede zimnicu pošto nema toliko svježeg voća i povrća, pravi kolinje (disnator) kako bi sebi pripremio hranu za cijelu godinu. Djeca se raduju klizanju, sanjkanju ako ima snijega, a rijetki i otputuju na zimovanje.

Sad kad znamo sve o zimi, naučimo i jedan stih o njoj i zabavimo se...

IDE ZIMA

Ide zima
tu je sad,
smrznuo se
čitav grad.

A kad prođe
pola noći
pahulje će
male doći.

Sve u bijelo
će obući
dok smo mi
u toploj kući.

I kad nas
probudi dan
sve izgledat
će k'o san!

Josipa Franjić Radulović

Snjegović od papira

Za snjegovića od papira potreban nam je jedan bijeli papir, malo crnog i pozadina od papira koja može biti bilo koje boje, ljepilo, crni i narančasti flomaster, okrugli tanjur ili šestar i to je to! Kako je kod snjegovića sve u znaku kruga, tako ćemo i mi početi. Načinite veliki krug šestarom ili tanjurom, pa u njemu još nekoliko manjih, koji se postepeno smanjuju i idu u spiralu.

Nakon 5 – 6 krugova spirale stavite okruglu glavu. Na glavu nacrtajte oči, mrkvu i šešir zalijepite po želji, a na svaki krug spirale nalijepite crne dugmiće. Prvi dio spirale zalijepite na pozadinu, a ostali dio se može razvlačiti kao na slici. Uživajte!

SIJEČANJSKE LUDORIJE

SVI VOLE, SVI VOLE...
(tko ne voli, tko mu kriv ☺)

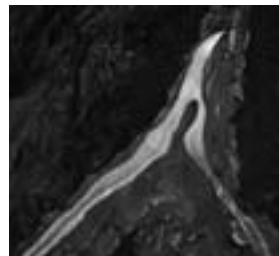
1.

///

(I=O)

2.

(NOVA) NARODNA POSLOVICA

Smišljaj i ti kratke izreke koje izriču životnu mudrost ili mudru misao – a koje svi razumijemo! Znaš onu: »Dan se po jutru poznaje«? To znači – početak je važan. Zato, odmah ujutro se nasmiješi sebi i drugima, pa ćeš cijeli dan biti dobre volje, makar bilo i tmurno vrijeme! Pobjedi sebe i neraspoloženje, jer »POBJEDNIK SE PO OSMJEHU POZNAJE«

Ako se vrijeme i promjeni tijekom dana, svakako vrijedi početi novi dan – nasmijan/a! Pobjeđuješ, al sigurica!

V. H.

☺ MALI PODSJETNIK ... o učiteljicama ☺

Važno: učiteljica je sjajna, ali uvijek o istom priča – sve u vezi sa školom ... ☺

Važnije: čak i ako se smiješi, ipak pregleda zadaće

Još važnije: ma koliko bilo zanimljivo gledati u zid i slušati samo svoje misli, bolje gledati ploču i slušati učiteljicu... Hmm, ili obratno? Ih, tko bi to znao, raspust je tek završio, a polugodište tek počelo! ☺

VOLIM VOJVODINU

Nova godina, nove odluke, novi izazovi,
a za vas i nova pitanja u kvizu *Volim Vojvodinu*.
Jeste li spremni?

1. Stanovništvo Vojvodine zauzima koliko postotaka od ukupnog stanovništva Srbije?

- a) 15%
- b) 27%
- c) 43%
- d) 50%

Prema posljednjem popisu iz 2011. godine u Vojvodini živi oko 1,9 milijuna stanovnika, a u Srbiji je nastaljeno oko 7 milijuna stanovnika.

3. Kako su nastala Belocrkvska jezera, jedna od poznatih znamenitosti Vojvodine?

- a) uz pomoć prirode
- b) eksploatacijom šljunka
- c) radom vjetra
- d) tektonskim poremećajima

U neposrednoj blizini Bele Crkve u južnom Banatu nalazi se sedam većih i nekoliko manjih umjetnih jezera koja predstavljaju jedinstvenu turističku ponudu u Vojvodini.

2. U kojem vojvođanskom mjestu se nalazi spomenik filmskom junaku Rocky Balboi kojeg glumi **Sylvester Stallone**?

- a) u Rumi
- b) u Apatinu
- c) u Žitištu
- d) u Novom Sadu

Spomenik, djelo hrvatskog kipara **Borisa Starca**, visok je tri metra a izvajan je po liku Stallonea koji je igrao i režirao šest filmova iz serijala o Rockyju Balboi.

4. *Hrvatska riječ* ovog mjeseca, u siječnju, slavi značajni jubilej svoga postojanja. Koji rođendan sada proslavlja?

- a) 10.
- b) 15.
- c) 20.
- d) 25.

HRVATSKA
RIJEČ

Prvi broj *Hrvatske riječi* izašao je iz tiska 31. siječnja. Od tada neprekidno izlazi, a ima i svoja dva podlistka: *Hrcko* i *Kužiš*.

Hanini rođendanski snjegovići

Priprema:

Izrezati uz pomoć čaše dva veća i dva manja kruga tost kruha. Spojiti ih eurokremom i složiti kao snjegovića.

Uz pomoć eurokrema zalijepiti čokoladne bombone kao gumbiče snjegoviću, a čips u obliku korneta na mjesto kape. Čačalicom umočenom u eurokrem iscrtati oči i usta. Nos izrezati od gumenih ili žele bombona. Slane štapiće staviti na mjesto ruku.

Dobar tek!

Hanine rođendanske snjegoviće je za Vas pripremila **Hana Sič**. Hana pohađa 2. 4 razred OŠ *Matko Vuković* u Subotici. Ide na balet, voli i zna lijepo crtati, a najviše voli slušati stranu glazbu. Hani je baš danas rođendan, te joj svi od srca čestitamo!

Vrijeme pripreme:
7 minuta

Potrebni sastojci:

tost kruh

eurokrem

čokoladne bombone

gumene ili
žele bombone

slani štapići

čips u obliku korneta

B. I.

Jeste li ZNALI?

Jeste li znali kojih 10 mjesta na svijetu drže rekord za najnižu zabilježenu temperaturu te se smatraju najhladnijim mjestima na Zemlji?

10. **Snag, Jukon, Kanada, -63C** – Snag je selo koje se nalazi u Kanadi i trenutno drži rekord za najnižu zabilježenu temperaturu u kontinentalnoj Sjevernoj Americi.

9. **Sjeverni Led, Grenland, -66C** – U pitanju je istraživačka stanica koja je 9. siječnja 1954. godine zabilježila najnižu temperaturu u Sjevernoj Americi.

8. **Istraživačka stanica Klink, Grenland, -69.4C** – Ova stanica se nalazi unutar Arktičkog kruga.

7. **Verkhojansk, Rusija, -69.8C** – Ovaj gradić u Rusiji ima 1.434 žitelja, a tijekom zime prosječna mjesečna temperatura iznosi -45.4 C.

6. **Ojmjakom, Rusija, -71.2C** – U gradiću žive 472 osobe.

5. **Planina McKinley, Aljaska, -73.8C** – Denali, ili planina McKinley, najviši vrh u Severnoj Americi, dugo je bio smatran najhladnijom planinom na svijetu. Tjekom zime temperatura zraka pada na -40C.

4. **Amundsen-Skot stanica, Južni pol, -82C** – Znanstveno-istraživačka stanica.

3. **Kupola A, Antarktički plato** – U pitanju je plato koji se nalazi na 4091 metar nadmorske visine, a najniža temperatura koja je tamo zabilježena iznosi -82.5 C, i to u srpnju 2005. godine.

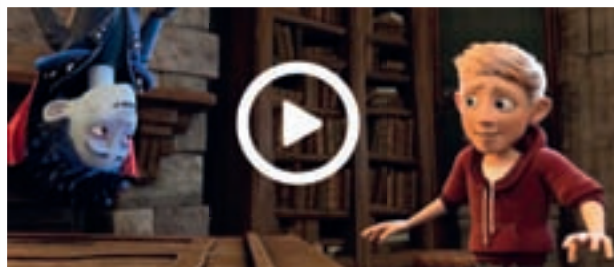
2. **Ruska Vostok istraživačka stanica, -89.2 C** – Ova istraživačka stanica nalazi se na 3488 metara nadmorske visine i dalje je službeno najhladnije mjesto na svijetu od kada je 21. srpnja 1983. godine zabilježena ova temperatura.

1. **Kupola Fudži, Antarktički plato, -94.7** – Na ovom visokom grebenu zabilježena je najniža temperatura na Zemlji sudeći po podacima do kojih su došli Nasini sateliti. S obzirom na to da temperatura nije izmjerena direktno, ovaj rekord neće biti ozvaničen.

KINOMANIJA

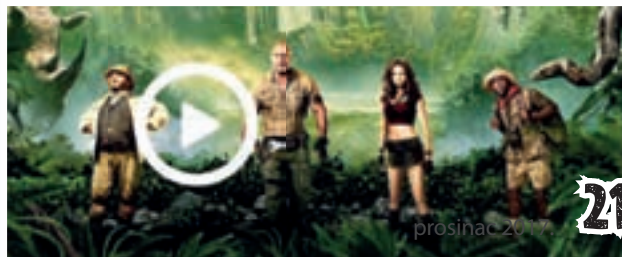
Vampirke

Omiljeno štivo dječaka Antuna jezive su priče, osobito o vampirima. No, dobio je priliku upoznati pravog pravcatog mladog vampira Rudija, pa i njegovu sestricu Anu i štoviše postali su i prijatelji. Rudi se pokazao kao drag i ljubazan, a najveću zapetljanciju u cijeloj priči izazvali su pokušaji Antunovih roditelja da upoznaju njegova prijatelja. Ali kako objasniti neobičnosti vezane uz Rudija – otrcani crni plašt koji nikada ne skida i koji k tome neobično zaudara, zašto dolazi u sitne noćne sate i zašto stalno rukom pokriva usta?

Jumanji: Dobrodošli u džunglu

Kada četvero srednjoškolaca otkrije staru video igru za koju nikad prije nisu čuli (Jumanji), bit će uvučeni u zabavan svijet džungle i doslovno postati avatari prema vlastitom izboru: Spencer će tako postati štreberski istraživač, sportaš Fridge će postati pravi Einstein, popularna djevojka Bethany će postati sredovječni profesor, a krhka Martha pretvorit će se u neustrašivu ratnicu. Međutim, zabava će se uskoro pretvoriti u nešto drugo, kada otkriju da se Jumanji ne igra – već preživljava. Kako bi pobijedili igru i vratili se u stvarni svijet, morat će proći najopasniju avanturu svojih života, otkriti što je Alan Parrish ostavio iza sebe prije 20 godina i promijeniti način na koji gledaju sami sebe... Ili će ostati zatočeni u igri zauvijek.

U osam smjerova pronađi i precrtaj sljedeće riječi:

ALGE, BROD, VJETAR, SIR, ORKAN, MACA, GALIJA, VALOVI, TRI, BARKA, OTOK, KORAL, KRABA, JASTOG, RIBA, PAPALINE, MIŠ.

Preostala slova dat će konačno rješenje. Upiši ga u kvadratiće ispod osmosmjerke.

B	S	Nj	R	A	T	E	J	V
A	E	G	S	L	A	R	O	K
R	D	I	O	N	Š	I	M	P
K	R	O	A	T	A	G	A	I
A	O	K	R	J	S	P	V	V
A	R	A	I	B	A	A	K	O
O	C	L	B	L	E	R	J	L
I	A	A	I	I	A	G	I	A
G	R	N	M	B	R	Ć	L	V
	E	T	A	K	O	T	O	A

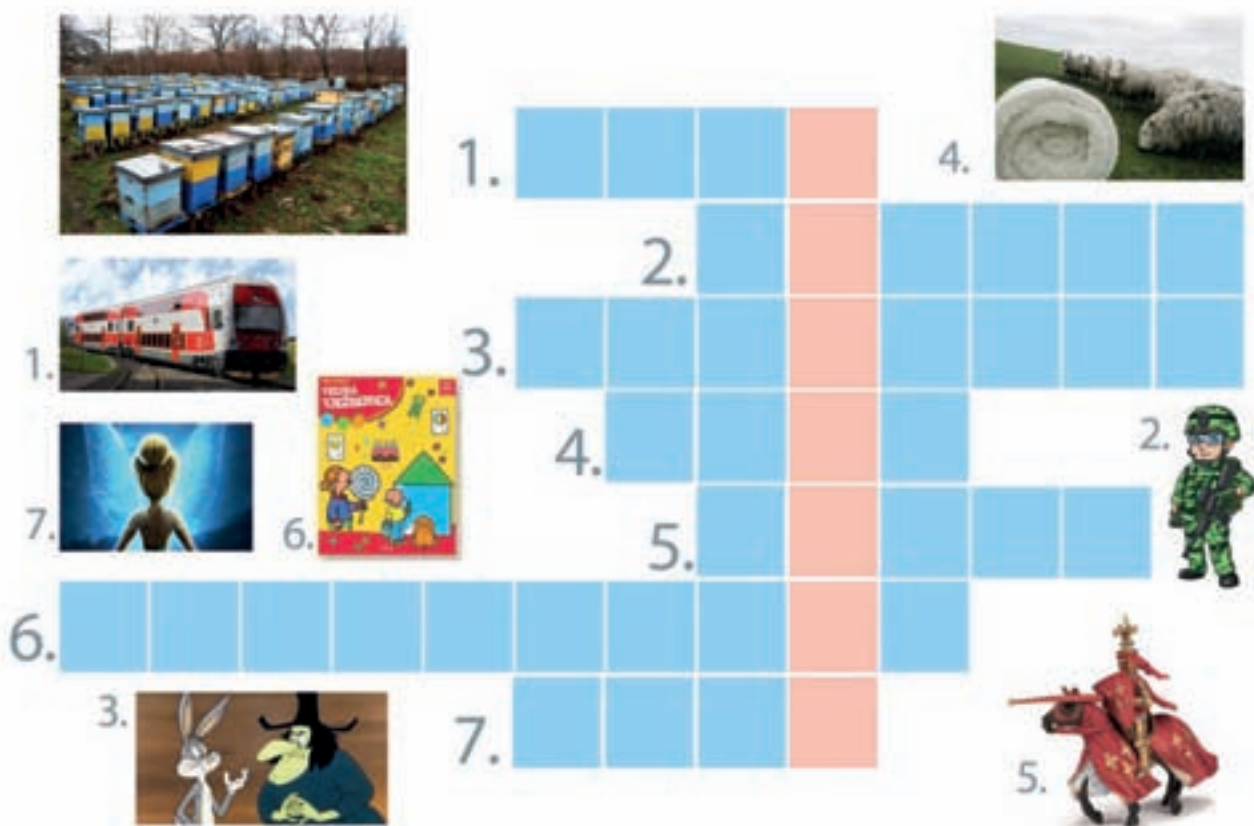
--	--	--	--	--	--	--	--	--

Riješi križaljku i u označenim poljima dobit ćeš naziv nastambe za pčele.

1. Prometno sredstvo za prijevoz putnika i tereta, kreće se po tračnicama. 2. Osoba koja je u vojsci. 3. Lik iz bajki i priča. Ona je zla, pohlepna i svadljiva žena. 4. Od ošištane ovčje dlake – runa, dobiva se... 5. Oklopljeni ratnik na konju. 6. Radna školska knjiga u koju učenici zapisuju i tako uvježbavaju ono što su naučili. 7. Lik iz bajki i priča. One su mlade i lijepe djevojke koje imaju čarobne moći.

VAŽNO: SVE RIJEČI POČINJU NA SLOVO V, OSIM RJEŠENJA KOJE POČINJE NA SLOVO K!

Riješi »Sudoku« zagonetku:

Pravila: U svakom manjem kvadratu moraju biti brojevi od 1 do 9 bez ponavljanja (matematika nema veze s igrom - nema nikakvog zbrajanja, oduzimanja, množenja...). Također, u svakom vodoravnom i okomitom redu moraju biti brojevi od 1 do 9, bez ponavljanja.

				3				
			9	6	2			
		4	1		7			
	6	7						9
2	3						1	8
1						6	5	
			3		6	8		
			5	9	8			
			4					

2	4	9			3			
	8			1	2	4		
						9		
						7	2	4
	1						3	
3	9	4						
		8						
		6	4	5			9	
			1			8	6	5

Zimska idila...

Tekst: Slađana
Crtao: Petar Tikvicki

Malo kasnije...

